

Март 2018

15 МАРТ - СВЕТОВЕН ДЕН НА ПОТРЕБИТЕЛЯ

Денят 15 март е определен в памет на американския президент Джон Ф. Кенеди, който в своя реч на 15 март 1963 г. обявява пред Сената идеята си за Закон за защита на потребителите. На този ден преди 55 години за първи път са формулирани основните права на потребителите:

- Правото на безопасност.
- Правото на информация.
- Правото на избор.
- Правото да бъдеш чул.

На 9 април 1985 година, Общото събрание на Организацията на обединените нации одобрява идеята денят да стане Световен ден за защита на потребителите. За първи път Световният ден на потребителите се отбелязва на 15 март 1983 г. и оттогава се превръща във важна дата за всички организации и институции, ангажирани със защита правата на потребителите. В България се чества от 1991 г.

През годините с развитието на икономиката, глобализацията, отварянето на границите на държавите и свободното движение на стоки и услуги, нараства и значението на потребителската защита.

Гарантирането на безопасността и правата на потребителите е приоритет във всички политики на ЕС. Политиката на ЕС за потребителите има четири основни цели:

- защита от опасни продукти;
- ясна, точна и последователна информация;
- достъп до бързи и ефикасни начини за решаване на спорове с търговци и търговците да спазват правата на потребителя

Този проект се реализира от Европейски информационен център – Велико Търново с финансовата подкрепа на Европейския съюз. Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Съюза.

**НАШИЯТ
КАЛЕНДАР
ПРЕЗ
МЕСЕЦ АПРИЛ
ВИЖТЕ НА**

www.europeinfocentre.bg

**Европейски
информационен център
Европа Директно –
Велико Търново**

пл. Център №2,
ВТУ "Св.св. Кирил и
Методий", Корпус 5,
каб. 510
П.К. 345
5000 Велико Търново
+359 62 605060

europedirectvt@europeinfocentre.bg

www.europeinfocentre.bg

- правата на потребителя да са в крак с икономическите и обществените промени.

Европейската политика за потребителите представлява партньорство между ЕС, неговите държави членки и неговите граждани. Тя се базира на два основни принципа, посочени в Договора за функционирането на Европейския съюз:

- на равнището на ЕС трябва да се предприемат широк набор от действия за защита на здравето, безопасността и икономическите интереси на потребителите и за утвърждаване на правото им на информация и образование;
- изискванията за защита на потребителите трябва да се вземат под внимание при определянето и осъществяването на другите политики и дейности на ЕС.

От 1975 г., когато са приети първите мерки, насочени към потребителите, ЕС постоянно работи за осигуряването на високо ниво на защита на здравето и безопасността на всички потребители в Съюза – от момента на производство на даден продукт до крайната му употреба у дома.

Ако в държава от ЕС бъдат открити продукти, които представляват сериозен риск за здравето или безопасността на потребителите, тя уведомява Европейската комисия чрез системата на ЕС за бърз обмен на информация (RAPEX).

Благодарение на наличието на строги правила дефектните продукти се изтеглят от пазара. Всяка година ЕС получава над 2000 уведомления за опасни продукти. Повечето от тях са за играчки, дрехи и текстилни изделия (например разхлабени връзки на детски облекла или токсични вещества в тапицериите).

Политиката на ЕС гарантира високо равнище на безопасност на потребителите в много области. Съществуват високи стандарти за безопасност за играчките, електрическите уреди, козметичните продукти, фармацевтичните изделия, храните, запалките, личните предпазни средства, машините и плавателните съдове за отдиш.

ЕС защитава интересите на потребителите и в по-широк смисъл в области като:

- лоялни търговски практики;
- заблуждаващи реклами и реклами, с които се дискредитират конкурентни марки (сравнителна реклама);
- указване на цените и етикетиране;
- неравноправни договорни клаузи;
- продажба от разстояние и по домовете;

Всички права и редица други са гарантирани за потребителите от Европейския съюз посредством развитието на нормативната база и действащи контролни органи. Тяхната реализация е подпомогната от усилията на неправителствени организации и браншови сдружения.

Източници:

<https://www.kzp.bg>;

<https://www.obekti.bg>

<https://publications.europa.eu/bg>

НОВИНИ

НОВА ЕВРОПЕЙСКА СТРАТЕГИЯ ЗА СПРАВЯНЕ С ПЛАСТМАСОВИТЕ ОТПАДЪЦИ

Първата по рода си всеобща европейска стратегия за пластмасите, която беше приета от ЕП през 2018г, е част от прехода към кръгова икономика. Тя ще опазва околната среда от замърсяване с пластмаси, като същевременно насърчава растежа и иновациите, превръщайки едно предизвикателство в положителна програма за бъдещето на Европа. Съществува силен икономически аргумент за преобразяване на начина, по който се проектират, произвеждат, използват и рециклират продуктите в ЕС, и с поемането на водеща роля в този преход ние ще създадем нови възможности за инвестиции и заетост. Съгласно новите планове всички пластмасови опаковки на пазара на ЕС ще бъдат рециклируеми до 2030 г., потреблението на пластмаси за еднократна употреба ще се намали, а преднамерената употреба на пластмасови микрочастици ще бъде ограничена. В рамките на новата стратегия Европейският съюз ще следното: рециклирането рентабилно за предприятията; ще намали пластмасовите отпадъци; ще спре замърсяването в морето; ще даде импулс на инвестициите и иновациите и ще стимулира промяна в целия свят

Новата стратегия за пластмасите е в контекста на това, че на 2 декември 2015 г. Европейската комисия прие амбициозен пакет от мерки за кръговата икономика, част от който са посочените. Стратегията за пластмасите ще даде съществен принос и за постигане на целите за устойчиво развитие до 2030 г. и целите на Парижкото споразумение относно изменението на климата

ПРАВОТО ДА ИМАМ ИНФОРМАЦИЯ

Правото на всеки да търси, получава и разпространява информация е прокламирано на конституционно ниво в Р България. Постепенното изпълване със съдържание на този принцип категорично допринесе за изграждането на пълноценно гражданско общество. Улеснява се осъществяването на контрол върху дейността на държавните органи. Положително се повлияват самите граждани, които ежедневно боравят с данни и документи.

От началото на новия век правото да се търси, получава и разпространява информация се развива в един цял пакет закони, които често се наричат “информационни”. През 2000г. е приет Законът за достъп до обществената информация. Той дава възможност на всеки български гражданин или юридическо лице да поиска и получи достъп до информация, без да е необходимо да доказва някакъв конкретен интерес. Обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Р България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Материалният носител може да е хартиен, електронен, а също така под формата на видеозапис или звукозапис.

Задължени да предоставят информация по смисъла на закона основно са:

- всички държавни органи;
- органи на местното самоуправление – кметове, общински съвети;
- публичноправните субекти – каквто са например Здравната каса и нейните подразделения, Националния осигурителен институт;
- физическите и юридическите лица, когато извършваната от тях дейност е финансирана от държавния бюджет или от фондове на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз по проекти и програми.

С цел осигуряване на прозрачност в дейността на администрацията и за максимално улесняване на достъпа до обществена информация всеки ръководител на административна структура в системата на изпълнителната власт периодично публикува актуална информация, съдържаща:

- описание на неговите правомощия и данни за организацията, функциите и отговорностите на ръководената от него администрация;
- списък на издадените актове в изпълнение на неговите правомощия;
- описание на информационните масиви и ресурси, използвани от съответната администрация;
- наименованието, адреса, телефона и работното време на звеното в съответната администрация, което отговаря за приемането на заявленията за предоставяне на достъп до информация.

Поетите посоки на развитие в общоевропейски аспект по отношение на правото на информация поставят електронните услуги на водеща позиция. Тази тенденция е напълно обоснована, защото без съмнение това е най-удобният начин за търсене, получаване и разпространение на информация.

България е една от първите страни в Европа, която още през 1999г. приема Стратегия и Национална програма за развитие на информационното общество. Възможността за достъп до обществена информация по електронен път се развива през следващите години. Приети са редица актове, очертаващи законодателната рамка за информационното общество. При изграждане и развиване на електронното управление правителството се стреми да отговаря на реалните нужди на гражданите и бизнеса. Потребителят е поставен в центъра на административното обслужване и неговото удобство трябва да е гарантирано чрез:

- достъп по всяко време, независимо от местоположението, през единна входна точка;
- достъпен интерфейс - унифицирана визия на администрациите и възможности за персонализация на съдържанието;
- осигуряване на възможност за избор на предпочитан канал за достъп до информация и услуги;
- отделяне на особено внимание на хората в неравностойно положение.

Активното упражняване на правата и възможностите от страна на гражданите на правото за достъп до информация, ще допринесе същностно за развитие на цялото общество.

НОВИНИ ОТ ЕИЦ ЕВРОПА ДИРЕКТНО – ВЕЛИКО ТЪРНОВО

ЕВРОПЕЙСКИ ЦЕНТЪР ЕВРОПА ДИРЕКТНО СТАРТИРА ГОДИШНА КАМПАНИЯ „ГОТОВИ ЗА РАСТЕЖ, РАЗВИТИЕ И ИНВЕСТИЦИИ“ В РАЗГРАД И ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Популяризирането и разясняването на приоритетите на Комисията Юнкер, на „Плана Юнкер“, на европейските политики за растеж, работни места и развитие, за трансгранично сътрудничество и развитие на европейското териториално пространство са сред важните задачи на Европейски център Европа Директно и са основна цел на неговата годишна програма и кампания „Готови за растеж, развитие и инвестиции“. В рамките на кампанията ЕД планира серия от информационни срещи, изложби, образователни тренинги със завършващи средношколци и др.

Със семинар на 15 март 2018г. в Русенския университет, филиал Разград стартира годишната кампания. Семинарът в Русе бе посветен на правото на информация и качеството на храните и продуктите в ЕС и България, наличните стандарти и инструменти за стандартизация, които гарантират равнопоставеност на всички европейски граждани. Студентите бяха запознати с дейността на Агенцията по стандартизация в контекста на тяхната пряка учебна дейност, свързана с биотехнологиите и производството на лекарства. Надя Цанева представи детайлна информация за правото на информация и техническите стъпки за достъп до нея, както и институционалната рамка на това право. Дискусията бе много оживена и практична, като студентите представиха свой опит от учебната си практика.

На 16 март 2018г. във Великотърновския университет, съвместно със студентите от специалност Право, бе проведена дискуссионна среща „Европейско трудово право. Европейски политики на заетост, растеж и развитие“. Членът на младежки екип Европа Михаела Тюфекчиева започна колегите с начина на търсене на европейска правна информация и навигирането в EU-Lex, представи примери на дела в Съда, свързани с европейско трудово право, разгледани бяха възможности за боравене с дела на Съда, дела по ЕКПЧОС, национални механизми и прочие.

Срещата бе ползотворна и силно практическа, защото тя даде възможност да се проследи по какъв начин при функциониране и вземане на решения в ЕС, се позиционира европейското трудово право и се прилага свързаната европейска правна норма, съобразена с политиките на заетост и развитие. Срещата бе последвана от оживена дискусия.

За повече информация на www.europeinfocentre.bg